

6-345

სანი 15 კპპ.

სა
345

პროლოგ: რეზო უველი ქვეუნისა, შვერდ-თი

დაწმენა

№ 1-(4) | ხუთშაბათი 1 იანვარი 1925 წ. | № 1-(4)

საგზაღისი და შეხვედრა.

1. საში დღის წინათ

ჩვენი უფროსი დღეს რატომღაც
მწუხარე დადის...
ჩამოუშვია გრძელი ცხვირი,
(ნიშანი დარდის),
საქმებზე გული ვერ უდგება,
ხელში კალამი;
ველარ იტაცებს მგებლადე ქალის
ხედვა თამამი...
მისი ფიქრები დღეს უფრო ძნელ
საკითხს ეხვევა,
თორემ ხელიდან გაუშვებდა
ასეთ შეხვევეას?..
თვითონაც ხარბად ჩახედავდა
ლამაზს სახეში...
მოუგდებდა... წამოკრავდა
უბას იმას, ამს...
კარნახთან ერთად, გვართობდა
მოწყენილ დაბას...
დღეს კი ამისთვის არ სცალია,
ფიქრებში დადის...
შინ, სჩანს, შეუღდა სახალწლოს
კოლი სამხადისს.
ამისთვის კი საჭიროა
ხომ იცით, ფული.
რაა კოლისთვის ავანსებში
ქმარი ჩაფული.
უფლის წყალობით მოვესწარი
წელიწადს ახალს;
ადამიანი ასეთ შემდეგ,
ვინ იცის, ნახავს?..
უნდა შეხედრა მას ქვიფით,
შესაფერ ლხინით,
შემწვარ ქათმებით, გოზინაყით.
ტორტი და ლენით.
არ ვარგა ამ დღეს, ყველამ იცის,
დაკლება ჩამის.
ილხინე, თუნდაც გაიყიდო
ბაზარზე ლამის...

2. ჩვენი თანაგრძნობა.

სტუმრებისაგან ძილს ვერ ნახავ,
(ვინ სჩივს იმის)

წაიღებს ეს დღე მთელ ჯამაგირს,
„ნაგრუჯას“ აენასს...
და ამის შემდეგ შენ იმ თვეში
იცოვრებ რითი?...
დადის უფროსი და თითებზე
რალაცას ითვლის.
ალბად „იტოგში“ გამოვიდა
წყვეული ნული,
რომ შეიკეტა კაბინეტში
დანალელებული.
ჩვენ თანაგრძნობით გადაყოლივთ
იმას თვალეში.
ყველა ჩვენგანს აქვს ავანსები
და სხვა ვალეში.
ეთქით: აქვს ჩვენს უფროსს ჯამაგირი
საკმაოდ მსხვილი,
თანაც „ნაგრუჯა“ ჩვენთვის უცხო,
სანატრი ხილი...
საკვირველია, რომ არ ყოფნის...
ავანსებს იღებს.
ალბად, ჩვენსათვის მასაც ბელი
აღარ უღიმებს...
და მე მივმართე თანამშრომლებს
ქვითინით ხმაში:
— ამხანაგებო, ნუ შევარცხენთ
ჩვენს უფროსს ხალხში...
ეუშველოთ, რომ ამ დღესასწაულს
შეხედეს ღირსებით...
რომ კოტა ფული მოეუგროვოთ
არ დავივებით.
მო, დაეიფიყით ამ წლის ბოლის
ყოველი ძველი...
თუმცა ხეირი უფროსისგან
არც აწი გველის!..

3. შეხვედრა.

აქ სიხარული და ქვიფი
ტირილი მტრისასს...
თითქოს სიცოხლე დადრო
საათზე ისარს.
სრულდება უკვე შუალაზე.
ესეც თორმეტი.

სიხარულიდან სტუმრებს თითქოს
დაესხათ რეტი.
არის კიბების შეჯახება,
მილოცვა, კოცნა.
სახე ანთებულ, უხვ მასპინძლებს,
არა აქეთ მოცლა.
თავთ ველებიან მოწვეულებს,
ფსებენ კიბებს...
კარგს ნაჭრებს სტუმრებს სთავაზობენ,

თავის თავს ჩლიქებს.
ამბობს თამადა სადღე ზგრძელოს
სადღერგრძელოზე...
ამ უქმეებმა ნამარხულებს
მოუსწრო დროზე
თორემ პირდაპირ უსაქმოებით
კვდებოდა კაცი...
ნასიმშილებით ეხლა მართო
თუნდ მთელ ტიკს დაქლის...

4. დილას

გათენდა დილა. გიხაროდესთ
ახალი წელი...
ბოთლებით სავსე მაგიდაზე
თელემს მასპინძელი.

ძიღში უეცრად ხელს წაივლებს
ხანდისხან წვერში...
ნეტაეი აწი გასწორდება
როლისმე წელში?

სანემბათო.

რ. 7/11

სახალწლო მილოცვები.

გაზ. „მუშას“.

პირველათ მიულოცე
ჩემს მფარველს, გაზეთს „მუშას“
(იქნება „ტარტაროზი“
უფრო ვრცლად გამოუშვას).
ვესურებთ მუშეობები
ყოლოდეს წიელს მერტი,
რომ უფრო უკეთესად
გახეერთან გასაბეჭეტი...

გაზ. „კომუნისტს“.

კარიკატურა, შარკი,
თქვი, შევაძულა რამა?..
ხარ მეზობელი „მუშის“,
და „ჩირალდანის“ შიმა...
შერის კარში ძვირად უშვებ:
არ მოკწონს?.. უარობს?.. თუ რად?..
ორკვირეულის ნაცვლად
გახადე ორ თვეურად...

ახალ თეატრს

კვირაში ორჯერ-სამჯერ
გვიდგამე ენძორის ქალებს,
სცენა სიცილით ტყებმა,
ჩვენ ძილი გვიპყრობს თვალებს.
მოუვლელობის გამო
ხომ არ გაგექცათ მუშა?..
ნუ თუ სცენაზე სიცილს
მონოპოლიას უზამთ?..

ძველ თეატრს.

გვეგონა მკედარი იყავ...
მოგატხენ ვუღლიდაც დარდი;
დაღიხარ უბინაოთ;
„ტარდი“, „ოპერა“, „ტარდი...“
მორიგი წარმოდგენა,
თქოთ, რომელ ადგილს წვივა...
წეოს ანტრაქტები ისევ
წვენს გვაღენს წუწუნავია?..

კომერტიციულებს.

წრეულს „დუხების“ ფონტზე
რა ტრაგედიის იქნა თქმ?
სოფელში დასაგზავნიად
„დუხებს“ ხომ გადირჩნათ?

ტრამვის დირექციას.

შარშან ყოველდღე ახალს
უშვებდი ვეგანს თითოს;
ახლად აგებულს ძველი
სჯობდა რითიმე ვითომ?..
ბელგიულ რთულ სისტემას
უპირისპირებთ „ადვილს“...
შებვალ, დაჯდები, ფეხებს
ვერ მოუნახავ ადვილს...
იგაძნობ ამ ბღდში ყოფნით
სიამოვნებას მრავალს;
ჩამოსვლა თუ იფიქრე—
ვერ ნახავ გავოსაჯალს...
ვესურებ დირექციას,
(ჯერ დიდი გულა ქების)
ამ წელში წარმატებით
აგვოს „ხაფანგები“...

საქ კინომრეწვე.

ფოთიდან ირკ ტკამდის
გრაფვაალ გაქებს კველა...
ექვბ სცენარის სანთლით,
კონკურსშიც ვერ გიშველა.
რატომაც ვართულ ენას
გახსენიებენ ავად;
ამ წელშიც ერთ სერიის
გასკიბიეს ერთი-სამად?..

უბინოებს.

მიდის დღე დღეზე... ხედავთ,
და წელმაც გაორბინა;
თქვენ კი არ გწყალობთ ბედი;
დღესაც არა გაქვთ ბინა
მივარამ, მერწყუნეთ, ძებნა
უკონოდ როდი ვარგა,
ამ სახალწლოს „პრობლემს“
გაუშვასინძლით კარგად!..

„კომუნოზის“.

როგორც მწრუნეელი დღდა
ციტრის დასტრიალზე მუღამ;
წმინდე, ასწორებ ქუჩებს,
სად უნდა, სად არ უნდა...

1) საბელწოდება ერთ შუამდგომლის ბინის დათბაზე. „სხლდე-
ლის“, პირდაპირ, სასხლდის საჩოგ.

ახალი უბტევა

(ზარტი)

მოკმეფინი:

იესო.
 მთავარ-ანგელოზი.
 მაგდანელი.
 ახლომკვეზირელი.

სკენა: იესოს კაბინეტი—სადღესასწაულოდაა მოართული.

იესო ზის და მაგდალინელი სუფრას ჰშლის. მთავარ-ანგელოზი კარებთან სდგას მახვილით.

იესო: დღეს ჩემი დაბადების დღეა. მე ეხლა უკვე ათას ცხრაას ოცდა ოთხი წლისა შევიქენი, ესე იგი, მოკლედ, ოცდა ოთხი წლისა. რას იტყვი ჩემო მერი, ხომ ახალგაზრდა ვარ ჯერ კიდევ?

მაგ-ნელი: ო, ბატონიშვილო! ისევ ისეთი ბრძანდებით, როგორც ვნახეთ, პირველად, გენისარეთის ტბაზე.

იესო: შენ რაღას იტყვი შიხა?

მთ.-ან-ზი: ბატონიშვილი მიცოცხლოს დიდხანს; ისე ჰყვებით, როგორც ვარდი, სულ ღინღლიღიეთა ხართ, ჩემმა მშემმა, რაღა!

იესო: (მზარზე ხელს დაადებს) ვიცი, ვიცი მიშკა, რომ გიყვარვარ და პატივსა მცემ. ამისათვის, ნიშნად ჩემი სახელწოდების, დაბადების დღისა, გაგიღობ—გნიშნავ ჩემს პირად აღიუტან-ტად და გიბოძებ წმინდა გიორგისჯვარსა, აბა, მერი!

მაგ-ნელი: ამ წუთში. (პატარა ყუთს მოუტანს).

იესო: (ამოიღებს ჯვარს და ჰკიდებს მთავარ-ანგელოზს, გულზე). იყავ კვლავ ერთგული და მცველი სამოთხის კარისა.

მთ.-ან-ზი: მესმის ბატონიშვილო! დეცდები! (ხმაღალ შეათამაშებს ნიშნად პატივისცემისა)

იესო: მერი, სუფრა მზადაა?

მაგ.-ნელი: მზად გახლავს ბატონიშვილო; ლინოსაც ეხლავე მოიტანს სეიშონ და პეტრე; უკვე კარგა ხანია რაც სირაჯხანაშო წასული, ტუქორით...

იესო: პო... მ.მამ გიღერდა?

მთ-ან-ზი: ღიან; წყლან სადალაქოში იყო, პირს იკეთებდა.

იესო: ძმები სად არიან?

მთ-ან-ზი: ბუღდა საივადმყოფოში წვეს, კაქუი ას-ტკუნია მერი მოკონტისაგანს მოე როტ-შილდა დაუბარებია რადაცაზე და იქ გიანლათ, ამბობენ მუშების დასამუშეიდებლად შუამაველად უნდა დანიშნოს; მ.მმ ღი კი გუშინ წინ შემო-ახტა თავის არაბულ ცხენს და აღმოს ვლეთის-კენ მოკურსელა, გოგია რომ იქაურ ერებს გ ნუზახაბთ დამონ-ეხებელ იმპერიალისტების წინააღმდეგ იჯანყებ, თავის უფლებებისთვის ბრძო-ლა და მათ დასატუქსად წავიდა—არ უწდა მსაცეს ამისი ნება მათ. რადგან მესავიბტლე-ებს, ფაშებს, სულთანს, ხალიყს და ყველა ხნს ასე სურთ, არ უნდათ ინგლის—ფრანგ ბურჟუაზიის წყენათ...

იესო: (კაუზა). მამ ისინი ვერ დაესწრებიან ჩემს ზემს?

მთ-ან-ზი: როგორც ეტკობა.

იესო: სთხოვე მამა-ჩემს და ყველა წმინდა-ნებს.

მთ-ან-ზი: მესმის (გაღის). შოპს ისმის ყრუ გუ-გუნია და საყვრი)

იესო: ო, ჩემო მერი! ძლივს მარტო დაერჩით, ჩე-მო სიკოცხლევ (დაჯდობა. მუხლზე დისემს).

მაგ-ნელი ოსიკა! გენაცვალე, ეგრე მაგრი ნუ მკოცნი...

იესო. (მღერის): ო, მერი, მერი—
მე შენ გომღერი...

პირი-მე შენი,
შენი ხარ მშენი,

შვილო!

იესო: რა ამბავია?

მთ-ან-ზი: ისინი... ისინი... წყედელს იყუდებდა და სუსტებულა)

ორივე: ვინ „ისინი“?

მთ-ან-ზი: კომსოპოლები!

იესო: ვი-მე!!! (მ გაღმინელის კამის ქვეშ აპირებს დამლევას),

მაგ-ნელი: ოსიკო! გენაცვალე, იქ უხეზულია—არ, ტახტის ქვეშ დაიმლევ... (იმალემა, მაგდალი-ნელი კუთხეში აიტუზება),

მთ-ან-ზი: შემოგკიტებს... თავბარდაცემული ჩენი ანგლოზთა რაზმები პირველსავე შერტეაზე გაი-ფანტენ. გადავიხედე და, ოი გამეჩნო, ის ეშმაკები თქვენს მაგურ თაფიან შობას დღე-სასწაულობენ; ყელადფერს ცეცხლი უქცია.

იესო: ვა, ვა შეგე და შე ყურუშსალო, მქაშის რატომ არ მოთხარი? მირიკო, შენ მაინც მი-შველერამე?

მაგ-ნელი: ღი, ქია, დამიდგეს თვალი ქაჯან, აბა მე რა უნდა გიშველო, ქალმა? კაცი ხარ და შე-ენბროლე.

იესო: ეა, რას ამბობ ქალო? ასე გგონია პრასი ვიყო და მეორეთ ამოვიყრი; მოსდა და ერთი მაგარი მდრუტეს—მოქელ-გამარიელიც ვეღარ მიშველის მაშინ.

მთ-ან-ზი: ზარბაზნში ჩაუსვიათ ერთი ყველაზე თავ-ხელი თაფიანთი იმბანავი და ამოუსწარიათ აქა, იგი მუსრს ავლეთს ყველას; მამო თქვენთან შეგარდა, —ალაღ აქაც გვახლებათ!

იესო: მიხაჯან, კარებები მაგრად გადარახე.

მთ-ან-ზი: ბატონიშვილო, წინააღმდეგობის გაწევა

უ წ ი ნ

როცა კვერცხებს აგროვებდენ
და ტვირთაუდენ ჯორსა.

დღეს ხომ იცი მათ საყდარი
როგორ გაუზუნდათ.
აბა ეხლა ის სად არის...
დრო გადაუბრუნდათ.

საყდრები თუმცა დაუბრუნეს,
მაგრამ საკურთხები?
შიგ ილოცონ, ჰქნან რაც უნდათ—
აბალახონ თხეში.

აბა ბიჭო ვადაგეოცნოთ
ძმურათ ერთმანეთი.
გასული შორს ვადაეკუორცნოთ
მღვდლებს ვაჭუქოთ ღმერთი.

პ. ოზოლი.

ამლოცვა

მოდი ბიჭო მოგილოცო
დღეს ახალი წელი.
შოში ტუში გადაკოცნო
ვითარც წესი ძველი..

ხომ გახსოვს რომ ასე იყო.
წინათ ჩვენი წესი.
წირვით უნდა დამღვარიყო
ეს ჩვენი ხუცესი..

საკურთხებიც კი მიჰქონდა
ფოფოლიას ბეღზე
მაშინ ღიბი ღიბზე ჰქონდა,
დღეს მიკერიით ფერღზე..

ჰილასიც ხომ დიკონი,
მისი მარჯვენა ხელი.
კარავთ იცი ისიც მგონი
საკურთხები ცხელი.

რომ მოქონდათ ორივესა
დატვირთული სახლში.
აბა შეხე იმათ დღესა—
დგინან ცეცხლის ალში..

მწუხარებით იგონებენ
იმ სანატრელ დროსა,

ე ხ ლ დ

„წმინდა სამება“

ეკატერინოსლავში ქალაქის გენაპირა რაიონში გასამართლეს მუშების თანდასწრებით „წმინდა სამება“.

მათ შორის ერთი თავისთავს „ლმეროს“ უწოდებდა და ორი — „წმიდანებს“.

გამორჩევა, რომ „ლმერთი“ (ყოფილი კულაკი) და ერთი „წმინდათაგანი“ ღიღბანს ყოფილან სულით ავამყოფთა სამკურნალოში.

სასამართლოს დადგენილებით ავამყოფი „ლმერთი“ და „წმიდანი“ ისევ გავზანეს საავადმყოფოში, ხოლო მეორე „წმიდანს“ შეიღი თვით ციხეში დაპატიმრება მიუსაჯეს.

ლიკვიდაცია

ტფილისიდან სტუდენტის წერილი მეგობარ სტუდენტთან სოფელში.

კოლია, შენი წერილი შეიღე. იწერები, რომ ახალწლიდან გინდა უნივერსიტეტს დაუბრუნდეს და ამისთვის მითელი თხოვნა შეგიტანო საბჭოში, რათა ისევე მივიღონ.

ბიჭო, ხომ არ ვაგიყვებულხარ? ბედმა ვაგიღიმა, ჩისტაკაში მოხდი და გამოგადგეს; შენ შეგიძლია თავი იმართლო ყველას წინაშე. ვინ რა იყის, რომ აქ მაინც არაფერს აკეთებდე ტყვილად დატენტერობდი და ქუჩებს ტყეზნიდი.

გეს! ძმაო, ნეტავი შეც გამოყვირისტყე; ეხლო მეც შენსავითი მაძლარი ვიქნებოდი. მამა შენი თუ არ გამაღლის მის ნამუშევარ მკვადს, არც მე დამამაღლებდა მამა ჩემი. ეხლო სირცხვილში ვარ; იმათ ჰგონიათ, რომ მე აქ ვსწავლობ და ის კი არ იციანა რომ ვწავლობ.

მთელი ზაფხული აქ გავატარე. კი იცი ჩემი ოთახი როგორია. ზაფხულში კედლის ტილები მოსეკენებას არ მაძლევდნ. როცა წამყინებოდა იერიშით მოდიოდნენ. ვეძალებოდნ, მაგრამ სად უნდა დავმალდი ჩემს ერთ ციდა ოთახში...

ერთხელ ასეთი ხეობი მოვივრანე; ლოგინი (რა ლოგინი მაქვს შინ კი იცი; ერთი ვაფხუცილი ლეიბი და ერთი დაკონკილი საბანი) მაგიდაზე გავშალე, მაგიდის ფეხები ნავითან კოლოფებში ჩადგი.

შენ მეთხვე; ნავით სად გქოდაო?.. ლამების უშუას ლიკვიდაცია უყავი, ახალს ხომ ვერ ვიყილდი; რაც ნავით დარჩა ლამაში იგი ჩავახსი კოლოფებში.

ამ ხერხმა კარგი შედეგი მომცა. ნაშუალამემდე გეარინად მეთინა; მაგრამ ჩემს მოსისხლე მტრებს ჩემსავითი გამოენახათ ხერხი; თურმე აცოცდნ კედლებიდან კერზე და იქიდან პირდაპირ ჩემს ლოგინზე სეკუბებოდნ. ხომ ხედავ რა ვამბედავები ყოფილან?

ასე რომ ზაფხულის განმავლობაში ერთხელც არ დამიძინია ტუბილად.

ამას ისიც ემატებოდა, რომ კერებს ზემოდ ვირთებეს ყოველთვის დიდი ჰქონდათ გამართული. არ იფოქოო თითქმის ვირთებენ ჩემს ოთახში ყოფილიყონ. ჩემთან რა უნდათ, როცა ოთახში მუხრის ნამცეცს ვერ ნახავს. ერთი საწყალი თავი, რომელიც შემოგვეული ყოფილა და სხვან წასვლა ვერ მიხვდა, სიმშლით გარდაიკვალა. ეს მე ენახე, როცა ჩემი ოთახი აყრილდა დამზალი თაგვით, თორემ ისე ვერ ენახავდი, რადან ოთახს არასოდეს არ ვგვოცოტის უქონლობის და უფრო სიზარმაცის გამო.

ზამთარს ენატრობდი მე სულელი.

აპა, ზამთარიც არის, მაგრამ ეთი ჩემი ბრალი. ეხლა კიდევ უფრო მდგომარეობაში ვარ.

ზაფხულში შარავლის და მლუხის ამპარ ვიყავი. (თეთრფეულმა მოგვამა ჰირი)... ხომ შეუძლებელია ასე ყოფნა. ერთი ადამიანის ქმნის პალტო მაქვს. ცეცხლი - დასანახად მენატრება. ხელებს სულით ვითბობ, მაგრამ სულიც ვაყინული მაქვს. ქარი ჩემს ოთახში არხვინად ნავარდობს.

მართალია, ამ ყინვების გამო კედლის ტილვების სრული ლიკვიდაცა მოხდა, მაგრამ მეც გამიყინა ძვალი და რბილი და ამის გამო, სულერთია, ღამით ძილი მაინც არა მაქვს.

დღითი არა მიშავს (გარდა კვირა დღეებისა) სამ საათამდე რომელიმე დაწესებულების კარიდორში დავდივარ, თითქოს საქმეზე ვიყო მიხვლი. საღამომათ თვატრებს ვესტუმრები, ვღვანავარ ბილეთების რიგში, თითქოს თვატრში მივდივარ.

ასე, ამგვარად დღით ვითბობ გაყინებულ სხეულს. ჩემსავით ცოვი სისხლი თევზსაც არ ექნება. ლაქციებზე ვერ დავდივარ. ცარიელი კუჭით და გაყინული ტვინით რა უნდა ვქნა?

როცა დავწყები იმის ფიქრზე ვარ, თუ ხვალ ზად წაეწყუფე საქვლს და ჩვენს სასაილიოში სასაღლო ფული ვისცხად ვისცხად.

რაც შეეხება სამსახურს მდგომარეობა ასეთია: სამი წელი მისრულდებოდა რაც შრომის ბირჟაში ვიყავი ჩაწერილი სწორედ იმ დროს, როცა მას ლიკვიდაცა უყვებ. თუმცა იქდან მაინც არაფერი ხეირი გაჰოდებოდა, მაგრამ მაინც მეწყუნა, რომ ამოდენა შრომა და რიგში დგომა ფუქვად ჩაიარა.

შბოლოდ ერთხელ გამოიღმა ბედმა.

როგორც თქვა ვიშოვე მასწავლებლობის ადგილი წერა-კითხვის უკოდინარობის სალოკვიდაცოი კომიტეტში. მაგრამ მალე, როცა წერა-კითხვის ლიკვიდაცა უყავით, მეც ლიკვიდაცოი მიქნეს; ეხლა ისე თავისუფალი ვარ ყოველ მხრივ და შეც გუშინ კინალამ ლიკვიდაცოი უქნინ ჩემს თავს.

მწერ, თუ როგორ არის ჩემი რომანი. გიგი ხომ არ ხარ? რა დროს რომანია, როცა ზურგს ნაგულათი ვიფხანა.

ასეთი ძმაო ჩემი მდგომარეობა და შენ რომ აქ წამოხვიდე, მერწმუნე, ასეთი ბედი მოგეულის.

იყავი სახლში; ამ სახალწლოტ ღორის ქონი ბეერი გვქნება; დაჯექი, ჰამე და შენც ღორისავით გასუქდები... რა გინდა მეტი?

თუ მელრისა და ჩისტკა დარჩა, როგორმე ვიშოვნი პროტექციას და თავს გამოვანისტუნებ, თუმცა პროტექციაც არ იქნება საჭირო ისე მომიწევს ცხოვრებაში ეს ერთადერთი ბედნიერება.

ასე, ძმაო... არ გაგიწყურებს ღმერთი, არ შეგიჩინდეს ეშპაკი და აქეთ ჰირი არ იბარუნო.

შენი ზმუიკი.

„ფ უ ლ ე ბ ი“

მირბის, მომფრენს მე ფულეზარს სასაილიოსკენ, უკან მომდევნე მცობრები, მორბიან ჩემსკენ, გასწით ფულეზარ, მაგ თქვენ ხარჯავს არ აქვს სისაღლო, ღვარი,

მიკიტანს მივე ფიქრი ჩემი ღვინით მღვლევიარი. გაკვეთე ჯიბე, აოყე თავი, სასაილიოსკენ გადამარბინეთ: გასწით, გაკურცხლეთ ჩემო ფულეზარო, სასაილიოში შევალაო მაძინეთ.

ნუ შეუდრკებით, ჩემო ფულეზარო, ნურც სიძირესა, ნურცა ხარჯავსა; ნუ შეიბრალბე უფულეობისკენ თავგანწირულსა თქვენსა ფლანგავსა.

ზამთრული „შაილა“

სხვა. რაც შეეხება ჰიქებს გაურჩევლად ყალიბისა არა თუ გაუქმებულ იქნეს, არამედ განადგურებულ-ლიც.

შენიშვნა: ზემო ჩამოკლებული გაუქმებულნი სასმისებიდან შეიძლება დარჩეს ზმარტაში დედაკაცებისათვის ყანწი, აზარფეშა და ჯიხვი.

მათ მაგივრათ შემოღებული იქნას ღვინის სმა ტაშტებით, ლახანკებით, ვარცხლებით, ჩაფებით. სასურველია დაილიოს ღვინო, ნოეს კილონითაც რომლის შესაძენათ ექსპედიცია უკვე დაიძრა არა-რატისავენ.

როგორც ხედავთ მიზანი ფრიად კეთილშობილია. მაშ ეუსურვით ნაყოფიერი მუშაობა.

თქვენ კი, ძვირფასო ტარტაროზო! სასურველი იქნება ვახდეთ მათი შეფი, რომ წყალობა არ მოაკლოთ.

ალაფერდი.

დ ე კ ე შ ა.

ფოთი. „გინდა რა გინდა“-ს პარტიამ ამა წლის 10 ნოემბერიდან დაიწყო თავისი საზამთრო შეტევები: პირველი გააფთრებული იერიში მიტანილ იქნა მაკალათის სამიკრონოზე. იერიში სრული გამარჯვებით დამთავრდა. დამარცხებულის მხრივ ტყვედ ჩაივარდა 23 მანეთი ნისია.

ალაფერდი.

გზის ჩეკის უფროსმა ქვეთარაქემ ეს დიდი და გემრიელი ლუქმა და მოათავსა ჩეკის კუბეში, მაგრამ ისინი მაინც ბელს კმაყოფილნი არიან.

საშემოსავლო ნაწილში თუ ერთი მხრიდან გადინან, მეორე მხრიდან უფრო მეტი შემოდინან. მაგარი შტატის უქონლობის გამო, სამსახურიდან ითხოვენ მათ, რომლებიც გაზეთებში არ ყოფილან „შექმებულნი“ და ტოვებენ მათ, რომლებიც არა ერთხელ ყოფილან მუშეკორების მიერ „შექმებულნი“

დიდი ხანი არ არის რაც ამ ნაწილის გამგეთ დანიშნულია ირემამე და ამბობენ, რომ თუ ვვარა. ცხელიამ ხელი არ შეუშალა, საქმეს მკვიდრ ნიადაგზე დააყენებოა.

აქ არსებობს კულტომისი ნ კაცისდან შემდგარი, მაგრამ ბევრი საქმე აქვთ და ამიტომ ნ კაცის მომატებას თხოულობენ. ჯერჯერობით სამკითხველო არ არის გახსნილი, იმართება მხოლოდ კრებები.

გაზეთების გამოწერა დაივლებული აქვს თავიდან თუმცა მისი გვარი კი ამბობს, რომ მას თავი აქვს, მაგრამ საქმე ამტკიცებს რომ იგი უთავოა. ორი გაზეთი თუ გამოიწერა და ერთი მიღე—ესეც კარგი საქმეა.

ასე ხდებოდა საშემოსავლო ნაწილში დღემდღევანახოთ. ახალი წლიდან როგორ გამოსწორდება საქმე.

გ. გიორგიშვილი.

მოყვრილი საგუბი

სოფ. კვალითი.

ადგილობრივი ექიმი (იგივე შეიღწეულდის მასწავლებელი) იაკი ოლიკამ დიდი ხანი არ არის რაც მოველინა სოფ. კვალითის. საექიმო ფაკულტეტი ისე დაუმთავრებია, რომ უნივერსიტეტის კარები არც კი უნახავს. (ალბად მეტად ბეჯითი და ნიჭიერი იყო.) მისი საექიმო კანონიკტი მოწყობილია ყოველ გვარი საჭირო ნივთებით: თიხი გაუფკილი კედელია ქვევით მოტალახებული იატაკი, ზევით კერი ობობების ქსელით მოჩუქურთმებული, შუაში ხის სკამი. ხელში დიაგნოზი, რომელიც ბავშვის შიშაკს ჩამოგავს; გარდა ამისა, რაც ყველაზე უფრო შესანიშნავია—გასასინჯავი წერაქვი თუ ჩაქუჩი, შეძენილი ტფილისის ერთ-ერთ სამკვდლოსაგან.

როცა ჩაქუჩით დაუწყებებს სინჯავს, გეგონებათ

„შემოსავალი“

არსებობს რკინის გზის ერთი დაწესებულება, ე. წ. საშემოსავლო ნაწილი. ეს სახელწოდება ნამდვილიად (ქეშმარიტად) შეესაბამება ამ დაწესებულე ბას. თუ სადმე ვინმეს არ გვებულობენ და არ ვარჯხართ, აქ მიგდებენ და ივარჯებ. გამოიარეთ, შედით შიგ და იმსახურეთ. ასეთ ხალხისაგან შემდგარმა თავი უღლება 13.000 მანეთს ყლანი უქნა, რადგან, მათი მოსაზრებით, რკინის გზას მაინც ბევრი შემოსავალი აქვს. მართალია, მთლად არ შეიარგო რკ.

ჯღღეღე კვებს სტესსო. ავადმყოფის ყვირილი შო-
ხაპანში ისმის. ექიმს ჰგონია, რომ ნახა სატკივარი
და უმატებს ჩაქუჩის ცემას, თითქოს უნდა სატკი-
ვარს ჩაქუჩით გაუტყვოს თავი.

მისი რეცეპტით ჰირსიუფალი აფთიაქში შეს-
ვლის ვერ ბედავს.

ავადმყოფი დაიმედებულია განკურნებაში და
სიკოცხლეს დამშვიდებით ესაღმება (ესეც კარგი
საქმეა).

მოსახლეობა თავის გულში ჩუმ მალლობას უც-
ხლდებს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატს.

პროვინციელი

სოფ. ონოლია.

შრომის სკოლის გამგემ ვასილ ჯიქიამ (ხალხი
მას „ბედაურს“ ეძახის) პირველმა ააფრიალა დრო-
ში შემდეგი ლოზუნგით: ნებაყოფლობით შერთვისა
სჯობს მოტაცება ქალისა.

აღბად მას ესაპუროებოდა ასე.

მატლობელი მისწავლებელი ქალი მან ვაიტაცა
ყანაში (ეს ამბავი აგვისტოში მოხდა). სამი დღე და
ღამე დაჰყო ვასილ „ბედაურმა“ კლდეში და სიძინ-
დებში. ქალის ტინიანობამ წინ აღუდგა ვასილის ეწ-
თილ განზრახვას და გამოეპარა „ბედაურს“.

ვასილს ამ საქმეში მეგობრულ დახმარებას უწე-
ვდა მელიტონი* რომელიც კარგად ცნობილია ავ-
ლაბარში. მელიტონი პირადი საქმეების გამო „არა-
სოდეს“ მკადარა ციხეში, იგი სასტიკი მოწინააღმდეგეა
მაგარი სასმელების, რომლის შესამკირებლად თავის
საბრძანებელ სოფელ ონოლიაში ყოველთვის გალენ-
შილია; გლეხების ოჯახებში მუდამ დაუპატიებელი
სტუმარია.

ვინ იცის, იქნებ ვასილი და მელიტონი ასევე
საგმირო საქმეებს ვერ ჩიიდნდნენ, რომ ქობულთა
არ სწყალობდეს მათ.

ნოლისპირელი.

ნიგვზიანი.

ბოროტი ტენები ამბობენ, რომ მასიკოს გარდა
ყველაზე კმა ხიზილალა და ამიტომ სამტრედიის
ცეკავშირმა იზარალოა.

ჯუმათი.

ნიკო სხვიტარისის საქორწინო დაშლდევნი სლ-
აპო სამტრედიიდან გადატანილია ჯუმათში, სალ-
გურის შენობის მეორე სართულში. კანტორის გამ-
გელ დანიშნულია ქანი ლოლა ქყონია, მოლარედ
ბუტუკა აფხაზავა. შეყვარებულთა მოლაპარაკება შე-
იძლება ყოველ დღე დღის 8 საათიდან ნაშუალა-
მეის 2 საათამდე როგორც სალაროში, ისე სალ-
გურის ბაქანზე და საღურის უფრისის კაბინეთში
გამგის თანდასწრებით.

პირველ რიგში დასაქორწინებლად დგანან ნ.
ჩხარტივილი და თ. შარაშიძე, რომლებსაც მიე-
ცათ მშითიად ორი ათას ხუთასი მანეთი და სხვა სა-
ნოვამე.

ხუშტური.

სენაკი.

თანახმად მომრიგებელ კომისიის დადგენილე-
ბისა ქალაქის და რკინის გზის დას ევალება იმოქ-
მედონ შეთანხმებით და შეერთებული ძალით კვი-
რაში სამჯერ: ხუთშაბათს, შაბათს და კვირას გამა-
რთონ წარმოდგენები.

რეპერტუარიდან განდევნილია ოთხმოქმედებია
ნაყლები დრამა და კომედიები.

ორივე დასს შოიის მოხდა სრული შეთანხმება.
პიეტის პირველი ნახევარი ხუთშაბათობით იღებება
რკინის გზის თეატრში, მეორე ნახევარი კი—შაბა-
თობით ქალაქის თეატრში; ხოლო მთელი პიესა
კვირაობით ისევე რკინის გზის თეატრში.

რეპერტუარს შეადგენს „მეფის დალაქი“, რომ-
ელსაც ცოტა მუშაობა სჭირია და ფული კი ბლო-
მად შემოაქვს.

რევისორად მოწვეულია ინდაური თარალოვი.

11-714

მუქთა-ზორების კიდევ არის
წეს-აღაერები,
აბაღ ცხოვრებას ზიანს აძლევს
მათი თანებები.

აბალი წელი რომ მართლდაც
იყოს აბალი,
უნდა მოისპოს სამუდამოდ
ქველი დომნალი.

იღმორისტული დამატება გაზეთ

„მ უ უ ა“-ს „ტარტაროში“

დაურიგდება უფასოდ ყველა
ხელის მომწერლებს.

პასუხისმგებელი რედაქტორი

სარედაქციო კოლეგია

ს. ს. მ. უ. ს. პოლიგრა. ტრესტ. 1-ლი სტამბა, პლუზ. № 91. მთავარლიტ. № 2295. შტკ. № 2538. დაიბ. 10.000.

საქართველო

№ 2—(5)

კვირა 18 იანვარი 1925 წ.

№ 2—(5)

ო. შ. ბა.

მანვე პირებსა ვეძებდი
 ვერ ვნახე დაკარგულიყო,
 სასამართლოში შევიდი
 ყველა იქ მიმალულიყო.
 იქ თბილი ბუდე გოგვანთ
 ძველ ჩინოვიკებს, ვეკილებს,
 შავსაქმეებს ცნობილებს,
 სპეცებს და გამოქეკილებს

ვიპოვნე, უთხარ მადლობა—
 მათ კი დაიწუნეს კანკალი:
 არ შევიბრაღე და ყველას
 მოუსვი ჩემი ჩანგალი.
 გადავისროლე ჯოჯოხეთის
 დავშორდი ერთი-მეორებს:
 აწ მათ საქმეებს საგმიროს
 სხვა ველარ განმეორებს.

ინსტრუქცია.

„ტარტაროზის“ თანამშრომელთათვის.

თ ა ვ ი I.

ეს ინსტრუქცია სავალდებულოა ყველა მათთვის, ვისაც სურს „ტარტაროზის“ თანამშრომელი გახდეს და თავისი ნაწარმოები, —ლექსი იქნება ის, პროზა, თუ კარიკატურა, —იხილოს მის ფურცლებზე დაბეჭდილი.

ამ ინსტრუქციის ფარგლების გაღალახვა შეიძლება მხოლოდ მარცხნით და არა მარჯვით, —ესე იგი გაუმჯობესებისაკენ, მაგრამ არავითარ შემთხვევაში არა დამახინჯებისკენ.

ეს ინსტრუქცია არ არის სავალდებულო მათთვის, ვინც სამართია მიზნების გამო, მაგალითად: წერა-კითხვის უცოდინარობის, დღისიმორაწმუნეობის, ან მენშევიკური წვენით გავლენილობით, არ თანამშრომლობს „ტარტაროზში“.

ეს ინსტრუქცია არ არის სავალდებულო, მაგრამ მხედველობაში მისაღებას ყველა მათთვის, ვისაც სურს საბჭოთა აღმშენებლობისთვის ხელის შეწყობა, მაგრამ ისე რომ ამ სამოქალაქო მოვალეობის შესრულების დროს ცხვირპირი არ ჩამოსტრობდეს, არამედ მზიარული სიცილე-ისკისით ეწეოდეს მას.

ეს ინსტრუქცია აგრეთვე არ არის სავალდებულო უკვე სახელმწიფოებრივ და დამსახურებულ ოხუნჯობისათვის, რომლებიც, სულდებითა, მინც არავითარ ინსტრუქციას არ დაემორჩილებიან, გარდა თავიანთი ნებაყოფლობისა.

თ ა ვ ი II.

„ტარტაროზის“ თანამშრომლებმა პირველ ყოვლისა უნდა იკადრენ წერა-კითხვა, —უფრო კი წერა, ვიდრე კითხვა.

შე ნ ი შ ვ ა: გარკვევების ცხოვრებაში გატარების მიზნით სავალდებულოა ქართული ენა.

თანამშრომელთათვის არ არის სავალდებულო ამა თუ იმ უმაღლეს თუ დაბალი სასწავლებლის კურსდამთავრება და წერა-კითხვის ამა თუ იმ მეთოდით შესწავლა^{*)}. საჭიროა მხოლოდ გარკვევით წერა და ნიშნების თვითაწიანთ დღეობას დასმბ, მაგრამ ეს უკანასკნელი თუ არ ეტერბებათ ზოგ თანამშრომლებს, იმ შემთხვევაში თითონ ტარტაროზი კისრულობს მათ გაწესჩრგებს.

კარგ ქალაღღუე კარგი მელნით წერა არ არის სავალდებულო, მაგრამ სასურველია. უკეთუ თანამშრომელი მოკლებულია ფუფუნების ამ ორივე საგნებს, იმ შემთხვევაში დასაშვებია ყოველნაირი მელ-

ნით, თუნდა შავი თუთის ან მაცვლის წვენით და წვერწათილი ნახშირით წერაყ.

მხოლოდ ქალაღღს ვერაფერი შესცვლის. შეიძლება გამოყენებული იქნეს გაუქმებული ბიძის^{*)}, რომლებიც თეთრ ქალაღღზე უფრო იაფი ღირს.

წერა შეიძლება დღისით მშისით, მაგრამ თუ თანამშრომელს დღე მოკლია ან აქვს, ან რიგზე სხვა მიზნით არ ეტერბება მშის სინათლეზე წერა, იმ შემთხვევაში შეუძლია სწეროს ღამეობით, მაგრამ უსათუოდ ნავთის ან კვარის სინათლეზე. ნავთის ყიდვა შეიძლება ადგილობრივ კოოპერატეგში, თუ კი მას ცეკავშირის ვალი გახდელი იქნება და ღებულობს მისგან საჭირო საკონანეს. ანაღღმდღე შემთხვევაში კოოპერატეგს არც ნავთი ექნება და არც სხვა საწერი მასალა, რის გამო დასაშვებია ექისი ვაჭრისადმი მიმართვა, რაც ერთი-ორათ ჯდება. შესაძლებელია აგრეთვე, რომ იმ რაიონში, სადა თანამშრომელი ცხოვრობს, სრულეგით არ იყოს კოოპერატეგი. იქვე თანამშრომელს შეუძლია მიმართოს ექისი ვაჭრის და საქვე არ დაბრკოლოს. გაწყეული ხმაჯვების დასაფარება „ტარტაროზისგან“ მიიღებს გონორარს ანა ნაკლებ ოთხი კაპეისისა სტრიქონზე, —რა თქმა უნდა იმ შემთხვევაში, თუ მასალა ღირსი იქნება დაბეჭდვისა.

თ ა ვ ი III

პირველ ყოვლისა შემდგე თანამშრომლებმა მტკიცედ და ბეკითად უნდა დაიმსოვნონ, რომ „ტარტაროზი“, მიუხედავად თავის საშინელ სახელწოდებისა, მეტად ოხუნჯია და ყველა საგნებს ოხუნჯური თვალსაზრისით და კილოთი უღებმა.

დღით ბრიტანეთის მეფე თავისი ლორდებით და მინისტრებით, საფრანგეთის, გინდ გერმანიის პრეზიდენტები თავიანთი ბურჟუა ბანკირებით და ფაბრიკანტებით, რომის პაპა და სტამბოლის მსოფლიოს პატრიარქი თავიანთი კარნალობით, ქსენოებით, ეპისკოპოზებით და ბერ-მალაზუნებით და სხვა და სხვა სულიერი და ხორციელი ღლიერი გვაგები ამა ქვეყნისანი ტირტაროზს იმდენად მოაჩნია საყურადღებოს, რამდენათაც ისინი წარმოადგენენ ყმაღდ ასობენ წყალ წსაღღებ საჭირო სსსსყოლო მასალაღებს. სხვაფერ ყველა მათში ერთ გაცემითღ გროშსაც არ მისცემს სავსესურათ ტარტაროზი.

მით უმეტეს არავითარი ღირებულება არ ექნება იმ ნაწარმოებებს, რომლებიც ჩვენი ცხოვრების

*) თვით ტარტაროზს წერა-კითხვა შესწავლილი აქვს ერთ დღეკონაში, რომელიც ზამთრის ცივ დღეობით (ხელსეღში არც მას ეძალა და არც მის მოწყვეტებს სწავლისათვის) ღერფარში აძღვედა გაყვილებს ძროხის ხევის ძეაღღზე.

*) იქნებ ბეგის აღარ ასოუდეთ, თუ რას ქვია ბოგები. მიყვანებთ, რომ ეს ის ქალაღღებია, რომლებიც იხებებუღდენ და დღეს მისი მთავრობისა ჩემობდენ ნაშედილ ოქროსა და ვერცხლის ფულბის გამოშვებაში.

წვირილმან და სხვილმან საკითხებს თუ არ მიუღდებოან საოხუნჯო მსოფლმხედველობით.

ამიტომ თანამშრომლებმა უნდა სწერონ ოხუნჯური კილოთი, რათა მკითხველებში გამოიწვიონ ღმიძილი (სტრუქონი ოთხი კაპეიცი), სიკილი (სტრუქონი ერთი შაური), ხარხარი (სტრუქონი ექვსი კაპეიცი).

თანამშრომლებს შეუძლიათ აგრეთვე გამოიგონონ კარიკატურების თემა, დაწვირილებით აწერონ, თუ როგორ უნდა იყოს დახატული ესა თუ ის კარიკატურა, რომლებიც შესრულებას „ტარტაროზი“ მინდობს თავის კარიკატურისტ მხატვრებს.

თანამშრომლებმა თავიანთი ნაწარმოები რამდენჯერმე უნდა გადაიკითხონ, გადაკეთონ და კიდევ გადაიკითხონ და ეს განიმეორონ იმდენჯერ, სანამ სრული კმაყოფილი არ იქნებიან თითონ თავიანთი ნაწარმოებით. სიჩქარე და სიზარმაცე საზოგადოდ არსად არ ვარგა, მით უმეტეს ხელოვნებაში. უკანასკნელ ერთხელ კიდევ უნდა გადაიკითხონ და წუთის წარმოადგინონ თავიანთი თავი გარეშე მკითხველთა: როგორ მოექცეოდნენ ისინი იმ შემთხვევაში, რომ ეს ნაწარმოები სხვისი ყოფილიყო და მათ წყევითხათ „ტარტაროზი“—გაციონებდნენ თუ არა.

ასეთი ყოველი მხრივი დამუშავების შემდეგ თანამშრომლებს თაშამათ შეუძლიათ ჩასდგან კონერტში თავიანთი ნაწარმოები, დაკარნ შარკა, და აწერონ მისამართი: თბილისი, რუსთაველის ქუჩა, სახლი № 24, „ტარტაროზი“-ს რედაქცია—და გულდამწვილებით უკადონ მორიგი ნომრის გამოსვლას, რომელშიდაც იხილავენ თავიანთი კუთვამხვილობის ნაყოფს.

თავი IV და უანასენელი.

ტარტაროზის მივალეობას შეადგენს მიღებულნი მასალები გადასინჯვის, გააჩიროს კარგი ავისაგან, შესაკეთებელი შევადგოს, გადასაკეთებელი გადააკეთოს, გადასადები გადაავდოს მოურყიდელად. მის მიერ მოწინებულნი და მიღებული მასალები გეზავნოს სტამბაში ასაწყობათ.

ასოთ-ამწყობების მოვალეობას შეადგენს ამ მასალების სწრაფათა და კობტათა აწყობა, რაც შეიძლება ნაყლები შეცდომებით.

აწყობილი მასალები კორექტორმა უნდა გულდასმით წაიკითხოს და შეცდომები გაასწოროს.

მენტრაპავე გვერდები უნდა შეკას მასალების მიზანშეწონილად თავთვანიანთ ალაგას განაწილებით, რაზედაც მას ემბარგო გამოიშუებელი.

შემქლავებმა უნდა კარგად გაასუფუაონ ვალიკები, საუკეთესო საღებავი ჩაასხან მანქანაში და მხატვრული გემოვნებით ვამართონ „ტარტაროზი“-ს გვერდები სახემქლავათ.

მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება დამწეული იქნეს სიჩქარე ქაღალდის დამწყობისა და დამქეცავეების მიერ, რადგან „ტარტაროზი“-ს გამოსვლის დრო მოახლოებულა და რამდენიმე ათასი მკითხველები მოუთმენლად ელოდებიან მას.

ტარტაროზი.

„ღანოსი“

ლოუბენი ბრატ ტარტაროზჯანი! ზრასტუვი ვასპაინი ტავარიშ. ეელიმი ესო ხოროშა ტევი ეოზნი.

ია ეელიმი სკაბათ ტებე ადინ სურიოზნი ოჩენ დელა იჩრეზ ეტი პიმა... ლოუბენი დრუგ, ია დლუმი სერჩატ ნე ბულუშ ნა ტევი ბედნი ბრატ პოლის წიწმბათანც, მოი ლასტრაკა...

ია უზნალ, ჩტო ტი ტებერ ადინ ბოლშოი პოდრაიჟი ტიფლისი ი ეელუდიკი იტპრავლიიშ ბეს პერესადკი ესე პუზბატი ომშესტვა. ია ბაშუ ბიტ ტევი ტანიშ შიონ. სტარი ვრემია იო სტო ტრი-სტა დეკად რევილიუტიონერა ყლანჩი სდელიატ ტიფლისუ. ტებერ წევანჩო პრადავიტ ნა ვირტაჟ პროტიე ეელიზნი დოროფნი უპრავლენია და კაედი დენ უმიტკა ესტ თელთის მალღმა.

სტარისტის სლუეში ზნაიშ? ტამ ადინ მოი სტარი კოლეგა ესტ, არშაკი ლიპიანც. ონ ნაჩანდიკ ესტ, სემნაკიტ პულვო ვეიტკ; თირნი ოჩენ, კაჟ ტუ-შნიკი ბარაშკა.

დალში—და იცი რა გითხრა... გოვარიტ უ უპრავლენია ნაციონალიზაცია ესტ; ტოისტ—კანალიზაცია. (ზამანაიტი ვერ უყვი) გუზინციკი იაზიკ ნე პროვოდით თერმე რა... ადინ სტატისტიკი მენე სკაზალ, რომელიც კაჯლი დენ უ მენია რუდისკი პაკუპიტ, ჩტო ნაშ არშაკი ნი ეელიტ პროვოდიტ გრუზინციკი იაზიკ.

ბრატ ტარტაროზჯანი! ია უზნალ ეტო ი ნაპისალ ტებე. აეილიმი ტევი რასპარფენია; პრაშუ ატპუსტიტ ტევი ბლადარდინი ეელუდკაში ნაშო არშაკი ი ტევიმუ ბედნი პოლსუ დეფი ნიშნოცა ზა ტრუდ ვაზნაგრაფენია. იო ტკოი სყედენი ბულუ დასტაელიტ ტებე იზ უპრავლენია.

ტიპერ დოსკიდანია. ვირტაჟი მწვანლით იეილიტი; ბრატკი პრევეტ მოი დლუშკა.

ტევი პოლის წიწმბათანც; ტიფლის გოროდ.

ახმეტელი: კოტა! სელა აღარ ძალმისს. . .
 ხომ ხელად დავილაღე!
 საღ მიმათრეე უღონისს,—
 გამოიშვი, გენაცალე.

კოტა: დიღა კოტა კიდევ
 და აფიკან წყურავალზე...
 შენ ხარ მოწოდებული
 ამ ღირსულ დიდ ვალზე.

უიღვლო მუშკორი

„მუშკორების ღვინა გრძელდება“
(გაზიფიზიდან)

(ლილინებს, თუმცა საღიღინებელი არ აქვს)

დაბადების წუთებიდან წყეულა,
 თავო ჩემო, ბელი არ გიწყერია...
 თავიდანვე პატრონსავით უიღბლოვ,
 ჩანგოვ ჩემო, ეშხით არ გიუღერია...

რალა ბელით ხელით ავიღე კალამი;
 უნის ჰეპარიო არ კი დამიწყერია . . .
 ეერ მოვამწარ დაბეძლილის წყითხეა,
 ისე სწრაფად გადმიკურეს ყვერია...

ახზინად ჩემს საქმეზე ვიჯავი.
 რას შემოჯდ მუშკორობის მწერია;
 დავსწერე და მსწრაფლ ამომკრეს პანღური
 უფუშევიერი მომგებთა წვერია...

და დადივარ ქუზა-ქუზი უსაქმოდ,
 იქნებ ენახო რამე დასაწყრია;
 სამსახურის უშუღვლოდ ძებნაში
 გამიფიფორდა უღუაში, წვერია...

რა ექნა ეხლა, გადავარდე ბილიდან,
 თუ სჯობს დანით გამოვიკრა ყელია...—
 ზოგისათვის ეს ცხოვრება ჭეა არის,
 და ზოგისთვის კიდევ ჭყინტი ყველია...

მაგრამ თავს ეიშნევებ და ვამბობ:
 ბოლოს შენაც დავეღვეე მღერია,
 ვინც ამოგკრა უმოწყალოდ პანღური—
 მისიც მოვა უსათუოდ ჯერია!

(შეამჩნევს რეზინორტრესტიან გალოშებისთვის
 შვიდღვრისიან კულს წდა მტკიცისენ ვაზურების მ-
 გიერ, სახეგაბარწყინებულნი შუღვლება რალაქიზე
 ფიქრს).

ახტომვიგრაფია

დავიბადე აღმოსავლეთის ნახევარ სფეროზე,
 დასავლეთ საქართველოს აღმოსავლეთით, საღ.
 მარელისიდან სამხრეთ-დასავლეთით.

ნიკი თვიდანვე მტკუბობდა. დილით რომ
 სამ ზატს მომამარებდენ სამწყესსადე, საღამოს ოთხს
 დაეკარგავდი. (მეოთხე მე ვიყავი).

ერთ ბელნიერ ღღეს მომანღვეს სახლის თვალ-
 ყურის ღვენება, რომ ჭურღს შიგ არაფერი შეტბა.
 (გამოტანით რას გამოიტანდა, როცა შიგ არაფერი
 იყო). მე ამხანაგებთან გავერთე თამაში. თურმე
 მაქვეარიანის ღორი ჩამოვიდა; დაუწყო სახლის კე-
 დღეს გვერდით ხახუნი ნიკო ტამბატაძის მუშინ
 ცხენივით და სახლის კარი ჩამოავღო.

ამისათვის მამა ჩემმა დახეულ-დაღვეული,
 როგორც შორაინის მახრის სამხედრო კომისრის
 თანაშემწეს პორთფელი, ეზოდან გაღმომავდა; მეც
 ავდექი და წამოვიედი. საღღურისკენ გზაზე შემხვდა
 მამასახლისი რომელიც ტრამბაზობდა, რომ გღღ-
 ბებს მდინარეზე ხიდი გადაბინა. მეც მოუწონე და
 გზას გაუღდექი, მაგრამ ახალ ხილზე „ნახალინის“
 თხსს ვაესიერნებია და ხიდი წყალში ჩავეღო. დავ-
 ბრუნდი უკანვე და უცადე ცამეტი თვე, მინამ წყ-
 ლი დაიკლდა. (ხიდი ეხლაც გაუკეთებელია, მიუ-
 ხედავად იმისა, რომ მას შემდეგ შესამე მთავრობა
 არის). ჩემი სიყარაღ ყოველთვის და მარად თან
 მახლდა. ტარიელისეგური გმობობა მე ვენშვეიკებს
 დროს საღღათობაში დავამტკიცე მრავალჯერ. (ტრ-
 თხელ თვის ზინეს ყვარაულობდი, კატამ შემიზინა
 და თოფი ვავაღდე).

რამდენიც მე გიღღოთ „პოდ-რუიკიომ“ მიმი-
 ლია, იღღენს თქვენ ქალსაც ვერ ნახავთ შ. გეტ-
 ლაშვილთან მოსიგონეს, თუ გინდ მიველი დღი
 რუსთველის პროსპექტზე დამომიოთ.

რუსის ბარამენსაც არ მოხენია იღღენი. რამდენ-
 ნიც მე, მაგრამ ვარუმებული იყავი ქალაქის სამ-
 კოს წვერით.

ბოლოს ამასც მოველო ბოლო და ერთ უბე-
 ლურ ღღეს „კაბინეტში“ წიმომასკუქეს. დაქანაობ
 აქტი-ივით ღღეგონის ფიტირნივით და დადივარ გე-
 კიმპლი ღღეგონის ეკიმსავით.

რაც შეგებთა მუშაობის, ჩემსავით არც „ნარ-
 სიოზის“ სათით“) მუშაობს.

ჩემსავალაო.

*) ახსენებულის პირდაპირ რომ არის პოლიტიკულ ვარ-
სკლავსავით გამოარღვეხული.

ი ე რ ი შ ი

მოდის ლაშქარი, წინ უძღვით:
 ნიშა, ლომა და ნიკორა;—
 ისე სთელავენ გზებსა, რომ
 თითქოს აქ არა იყო-რას!..

მოდინ, უპატრონონი,—
 გამოკიდლები ბრძოლაში
 და უწყულო რივე ვერ უძლებს,—
 შისისგან მოდის ძრწულაში!..

„ღურჯულები“: რათ დაში ჩვენო ღურჯუო,—
 რაზე დაგეტოვე ველადა?
 კამჩებს როგორ გაუძლოთ,—
 მოდიან საბრძოლველად!..
 გაზახულობით ხომ იცი:
 ნგრევა, წალექვა, შუილი;
 ისე გიწინლდა ჩვენც, მაგრამ,
 გამოგვივიდა ტყუილი!..
 დაიხრო „გმირი“, „ლატავრა“—
 და დაშრა „მალშტრემ“, —ცხერის-
 წყარო“;

კობე

ყველა გაგვეტა... კოტჯიან,
 შენ მიინც რაზე ვითხარო!..
 ნუ გეშინიათ—ვიდრე მე
 თქვენთან ვარ ჩემო ზაქემო;—
 უკან დაიწით, ყოველგან
 საღტო მორტალით ნაქებნო!..
 და ახალ პოზიციებზე
 გამაგრდით კინოს მახვილით;—
 რომ მარსიც გადმოკირავდეს
 თქვენი ელვარე ძახილით!..

ჩვენი ღროის „მირგოროლი“.

ქ. სამტრედიის რე. გზ. ნაწილმა თივისი სიმ-
 შვენიერით და სილაშაზით გაიდაჯარბა გოგოლის
 „მირგოროლს“...
 მართალია, გოგოლის „მირგოროლში“ ელექ-
 ტრონის განათება არ ყოფილა, მაგრამ ეს გარამო-
 ება სამტრედიის სრულიად არ უშლის ხელს იყოს
 ხსენებულ ქალაქზე უმფრო კოპწია და კოხტაი..
 ელექტრონის სადგურისათვის სისწავლეზღის შე-
 ნობა დაიკავეს:
 აბა, „მირგოროლში“ როდის იყო ვითის მეტი
 სკოლაო!.. რა საჭიროა აქ ორი-სამი სისწავლეზე-
 ლიო.
 განათებულია ყველა სკოლები, კანტორები, კლუ-
 ბები, ქუჩები და საპირფარეოები!..

საღ იყო მიინც ამდენი ლამაზები!.. თითო სა-
 პირფარეოში 25-30 ლამაზა მთებულო!.. მეტი სი-
 ნათლისაგან აღმიანს თვალები უფუძლებდა და ზიგ
 ვერ შედის!.. სამკვირეთ ამ მოუღონით სარგებლო-
 ბენ ლორები!..

ჰო, მართლა, რა ლორები აქ!... ეს უსყინლი-
 სოები პირდაპირ იკრებიან აღმიანის პირად საქ-
 მებში!..

გააწივმატა მთმა საქციელმა ხალხი!... დატყე-
 ვებულ იქნა ყველა ლორები, მაგრამ ისე გულწილი
 აღმოჩნდა აღმინსტრაციკა, რომ ვერ გაუძლო მათ
 ტირილს და ამნისტიის ძალით ყველა გაანთავისუფ-
 ლა მესამე დღესვე!..
 მათ სიხარულს საზღვარი არა აქვს!.. თავისუფ-

ფლად დანავარდობენ არა მარტო ქუჩებში, არამედ მეორე სართულზედაც!..

მოსალოდნელია „მარგორდის“ ამბავის განმეორება: ღორმა რომ სისამართოდან თხოვნის ქალადი გაიტაცა!..

ჩვენს საბინაო კომისია იოლად სჭრის ბინის-საკითხს. თურმე მას ორზე ზევით თვლა არ სკოდნია: ერთ პიროვნებას ეძლევა ორი ოთახი, ორსაც—ორი, სამს, ოთხს... ასე ისევ ორი!... ერთ ბოქვაში თუ ათასობით ეტევა ტარანი, რატომ არ შეიძლება ორ პატარა ოთახში მოათესდეს ათი სულილი!..

ქაჩგი დაგემართოს! სკადოს ეს თვით საბინაო კომისიის წევრებმა!..

კან-კა.

„დეკლარაცია“

როგორც ყველგან, ისე საქართველოშიც არსებობს „არშიყთა პარტია“. ამ პარტიას თავისი ძველი კონსერვატორული სახე ჯერაც გამოუსვლელი აქვს; ვერ შეუფარდა თავისი ტაქტიკა სინამდვილეს. არშიყთა პარტია მრავალ ფარულ გამოსვლებს აწყობდა და დღესაც აწყობს. ამიტომ ჩვენ

ქვემოთ ამის ხელის მომწერნი ყველას გასვლანათ ვაქვეყნებთ შემდეგ „დეკლარაციას“:

ამხანაგებო! საუკუნოებით დღითვლება ის დრო, რომლის განმავლობაშიც ჩვენ ვმუშაობთ „არშიყთა პარტიაში“ და მრაველი წელილი შევიტანია მისი გაუმჯობესებაში. არც ერთი აშკარა ნაბიჯი ამ პარტიაში მუშაობის დროს ჩვენ არ გადავევიდგამს. ვმუშაობდით ფარულათ, არალეგალურათ, საღმუნელ კლუბებში, მინდორში. მიუხედავთ რეპრესიებისა ჩვენ იმ დარჯში მუშაობა მაიც არ მივიტოვენია, თუმცა ძალიან ძნელი იყო. აღარაფერი გავეთოდა პიროვნული არშიყობის ასპარეზზე.

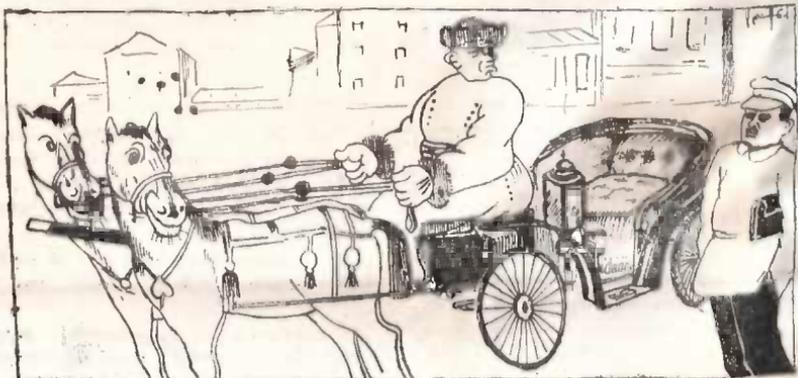
ამხანაგებო! ასეთი მუშაობა არ ვარგა! ბრმა იქნება ის ვინაც მდგომარეობას ანგარიშს არ გაუწევს და კიდევ გააგრძელებს ფარულ მუშაობას. ჩვენ გამოვდივართ და ვაქსალებთ ყველას გასაგონად, რომ ამიერიდან ეტოვებთ არალეგალურ ანუ ფარულ არშიყობას და გადავიდეთ ლეგალურ, ანუ აშკარა არშიყობაზე.

მოუწოდებთ ყველას, ვისაც უნარი აქვს გარემოების შეაფასებისა, შეუერთდეს ამ დეკლარაციას და თავისი დაკოტრებული ბაგენით გადასახოს ქვეყანას ჩვენთან ერთათ:

სალამი ხხალ გზაზე დამდგარ „არშიყთა პარტია“.

ძირს ფარული არალეგალური არშიყობა. ხაშურის მოარშიყთა ბიუროს წევრნი: ვაჟნი: პროშტი, პრუშტი, ფოთილია, მოლიზუნა, არშიყა, ფათურა, კოცუნა და სხ. ქალნი: უარინკა, უპროშტინკა, უპროშტინკია, არაფოთა, არკოცუნა, უარშიყა და სხ.

ხაშურელი „შმაილა“

მიმბღმ. ვაჰ! არ წაგეიოხხვს სუბიშვილის დადგენილება ჩვენს შესახებ?

— ნეტავი ისეთი რა დადგენილება გამოვიცი!!!

— ჩამწერეთ სპარტაკში, რომ წადვიბრუნო ახალგაზრდობის ჩანი და ამ ყინებს თქვენსეოთ არიფრად ვაგდებდ...
სპარტაკელი. 33!!!

მოღაბრილი აზებუი

ს. შორაბანი.

— შორაბანის რ. გზ. მთლიანი შრომის სკოლის მასწავლებელთა კრებამ (პარობოდა დედაა სქესი) თავიანთ საიდუმლო სხლანაზე გადასწყვიტეს შემოიღონ მოწაფეთათვის ლენინის სმის მეთოდი. პირველად ცდა თავიანთ თავზე გააცეთეს ერთ-ერთ მასწავლებლის ოთახში, სადაც ნოეს ტკბილმა წევრმა ააქიკიკია მასწავლებელი ქალები.

აქედან ასეთი დასკვნა გამოიყანეს, რომ—თუ გინდით მოწაფე ქალ-ვაჟნი ერთმანეთს დაუახლოვოთ, აუცილებლათ ეს მეთოდი უნდა იქნეს შემოღებული.

(ბოლოს ერთმანეთის დაშორების დროს ნოეს ტკბილმა წევრმა „იასქნა“).

— ერთი საეკრედილი ანაზი ხდება შორაბანში: როცა დამდება უშეღებელი ციკინათლები ჩნდებიან ხოლმე პერკო (გასაკერია ამ ზამთარში). ამ ციკინათლებს მხოლოდ ერთგვარი სენი სკირთ: მთელს ღამეში ერთხელ ამ ორჯერ განათებენ და შემდეგ ისევ ელოვიან ტკბილ მოსვენებას.

ზოგიერთები ამტკიცებენ, რომ ეს ციკინათლები ელექტრონის განათება არისო.

— ვისაც თამბაქოს ფული არ გაქვთ—იჩქარეთ შორაბანის რ. გზის მუშათა კლუბში, სადაც წარმოდგენის დროს ყველას ნება ეძლევა იყნოსოს თამბაქოს ბოლი უფასოდ.

— შორაბანის რ. გზ. სკენის მოკვარეებმა ერთ-ერთ თავიანთ კრებაზე დაადგინეს: „ენიალდენ პარიკის ლაქი და გრიმი სახეს აფუქებს, ამიტომ ამინერიდან პარიკები იქნეს სახზე აკრული ძაფებით და სახეც შეთეთრებული 1-ლ ხარისხოვან კანონის პურის ფქვილით, რომელიც ერთგვარ საზღვბლობას მოუტანს ფინანსიური მზივი კლუბის გამგეობას. აგრეთვე კონებს მავიარად შემოღებულ იქნეს სიმინდის ულვაშები. გამოიყო კომისია, რომელმაც უკვე შეიძინა ორი გირვანქა თეთრი შპაკატიანი, სამი გირვანქა სიმინდის ულვაშები და 10 გირვანდის ფქვილი.

წაიღო.

ფოთი.

ადგილობრივ მშონავეებს: აბაკელიას და ფან. ტულაის დათრობის შემდეგ ჩხუბი მოუვიდა ბოთლებთან და წილად ხელად ბრწყინვალე გამაჯვებები. გამაჯვებელი აბაკელია შევარდა ღამის 12 საათზე სადგურში და შინარე ხალხს აცნობა თავისი გმირობა.

ორივე მეგობრებმა სადაც იშოვეს ერთი ბოთლი ღვინო და სადგურში მყოფნი გამოიწვიეს ბრძოლაში. საზოგადოება იძულებული გახდა უკან დაეხია და დეცალა სადგურის დარბაზი.

?

გორი.

მუშკოს და მიკიტნებს შორის დიდი ხანია სწარმოებს სასტიკი ბრძოლა. პირველ ხანებში მუშკოს ღმერთი სწყალობდა, რადგან ძლიერი ბნაკი ჰყავდა, მაგრამ ბედმა უმტყუნა, როცა მის წრებში არე-დარევა მოხდა. ამით ისარგებლა მოწინააღმდეგემ და გადავიდა შეტევაზე.

ამ ყაბად მუშკოს ემბარებთან წითელი მეთაურები და მუშა-მოსხელეთა 1/6 პაროცენტი, ხოლო მიკიტნებს—მთელი ქალაქი.

მუშკობი ნელ-ნელა მარცხდება, მაგრამ გულს იმაგრებს სიმფონიური ორკესტრით.

მთავარი შტაბი იტყობინება, რომ: თუ ტარტიროზი დახმარებას არ გამოგზავნის—მიკიტნები გაიმარჯვებს.

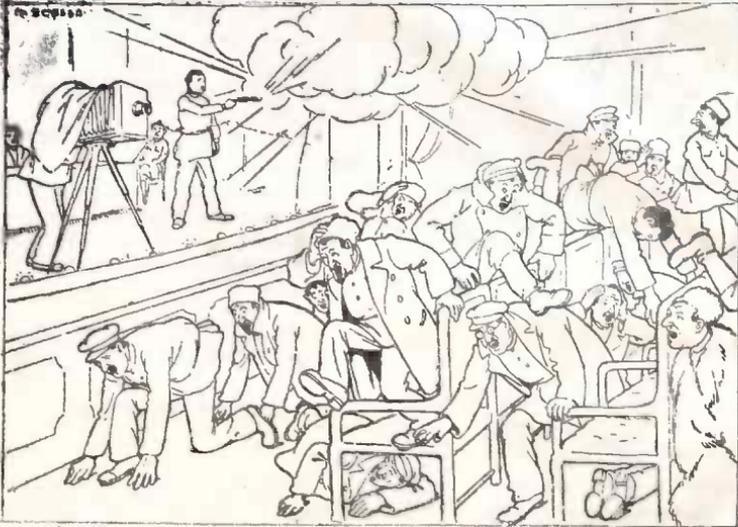
ინჩხაბარე.

დ. მარტვილი. ადგილობრივ საბჭოთა აფთიიკის გამგეს მეტად შესტკივა გული სახელმწიფო ქონებაზე: ამიტომ იგი რეკტებში აღნიშნულ წამლებს აკლებს რამოდენიმე თვე წამალს და მის მავიარად წყლით ამხვავიერებს. ასე იქცევა იგი „მუქთ“ მუშტრებზე (პროლეტარის წევრებზე). სილი წამლის მიღება მისგან შეუძლია მხოლოდ მამბიკებს და კარგ მეგობრებს.

იქიდანვე რაიღმსაკომო წინადადება მისკა ყველა დაწვესებულბებს, რომ შობას მუშობა და საქნის წარმოება შეწყვიტათ. აუარძალა ვნის ამ დღებში ვაქრობის წარმოება, რომ ამით პატრიეცა კერძო ვაქრობის ჯიბებისა და შარისათვის. თვით რაიღმსაკომის თაყვდლმარც და მისი თანა-

შემწე ცნობილ რესტორან „პალიატო“-ში ზეიმით შეხვედნენ დღესასწაულს, მათ გარშემო თავი მოიყარეს 15—20-მდე მოქვიფე მობალსივებმა, რომლებიც „საბჭოთა პლატფორმაზე“ დგანან, რადგან „შობა“ ახალი სტილით ილდესასწაულეს. პირველი

სადღევრძელო მიუძღვნეს მუშურ-გლეხურ მთავრობას, რომელმაც ახალი სტილით შემოიღო შობა. საღამოს მ საათზე გაყინულ ბაზარს ახმაურებდა მხოლოდ მოქვიფეთა საწმენდი ღრილი და უშნო საქციელი. „ცქვიტი“.

მასწავლებელთა პარიკომაზე.

— ...უცბად შუა დარბაზში იფეთქა რაღაცამ. ყველას შიშის ზარი დაეცა თავს და მიიძღვნენ. ვიღაცამ დაიძახა: მენშევიკებმა აგვადეთქესო.
— აბა ვისი მოწყობილი იქნებოდა თუ იცი?

— მე მგონია ჩვენდა შესაშინებლად თ... მთავრობამ მოაწყო.
— მთავრობას რად სჭიროდა ჩვენი შეშინება?
— ჯამბაგირის მომატებამ რომ არ მოგვეთხოვა.
— აჰა... მართლაც რომ ასე იქნებოდა..

ჩვენი ფოსტა

უკობოს. (ოჩენიბრე) ტრატაროზმა დააყვავიფილა თქვენი განცხადება. მაგ რაიონში დანიშნული ხართ შის აგენტად. გვევლებათ კარგი საკბოლონის გამოგზავნა.

„ლამაზ ბიკს“ (ფოთი) რა დროს მაქარია ეტბა.

ს. სტუდენტს. თქვენი ვასაქირი ასე თავდება: „რა ვქნა, რა წყალში ჩავარდეთ, რით გამოვეყვებო თავი? ამ დასაქცივება სიმშობმა ლაშის მომიღოს ბოლოა“...

სოლომონის პაღიში უნდა იყოთ. დავიზოვეთ თავის თავზე წერას. იქნებ უფრო გაუმჯობესდეს თქვე-

ნი მღგომარეობა. სკადეთ სხვებზე. „სტრეკოზას“. მოსე ფერშალს თუ ჯიბეში აქვს აფრიაკი გახსნილი, ხეშტული რა შუაშია აქ? მთავარადეთ უფრო „შიმიე“ და ვრცელი საბუთები და მერე მოვათავსებთ.

დევს. (ახალციხე) თქვენი წერილი მივიღეთ ხელომუწერვლად და ამიტომ არ ვბედავთ. მოგვაწოდეთ კიდე და გვაცნობეთ თქვენი ვინაობა.

სუფხელ ათოსიანს. „ყოველგვან მსწორების“ შემდეგ აღარაფერი დარჩა თქვენს წერილში.

მათუსალას. მესტერული დავიანდა. მოგვაწოდეთ სხვა უკეთესად დამუშავებული.

„თ. მაშხალას“. ტრატაროზმა ახალი სტილით გაითენა ახალი წელი და ამიტომ თქვენი სა-ახალწლო საჩუქრები დავიანებულა.

რედაქციისაგან: ტენხიკური დამპროკოლების გამო გაზ. „შუშა“-ს ორკვირეული უფასო დამატება „ტრატაროზი“-ს დღევანდელი ნომერი გამოდის

8 გვერდი. შემდეგი ნომერი გამოვა გადიდებულ ფორმატით 16 გვერდი.